

Anbefalinger til at forbedre samarbejdet om sagsbehandling for miljøgodkendelse i Aalborg Kommune.

Med fokus på grøn omstilling

Lyhne, Ivar; Kørnøv, Lone; Ramshev, Morten Bidstrup; Mortensen, Lucia

Publication date:
2020

[Link to publication from Aalborg University](#)

Citation for published version (APA):

Lyhne, I., Kørnøv, L., Ramshev, M. B., & Mortensen, L. (2020). *Anbefalinger til at forbedre samarbejdet om sagsbehandling for miljøgodkendelse i Aalborg Kommune. Med fokus på grøn omstilling*. Det Danske Center for Miljøvurdering, Aalborg Universitet.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal -

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at vbn@aub.aau.dk providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Anbefalinger til at forbedre samarbejdet om sagsbehandling for miljøgodkendelse i Aalborg Kommune

Med fokus på grøn omstilling

**Afrapportering af studie om godkendelsesforløb
Et samarbejde i regi af Miljø++**

November 2020

Kolofon

Titel	Anbefalinger til at forbedre samarbejdet om sagsbehandling for miljøgodkendelse i Aalborg Kommune. Med fokus på grøn omstilling.
Forfattere	Ivar Lyhne, Lone Kørnøv, Morten Bidstrup Ramshev, og Lucia Mortensen.
Institution	Det Danske Center for Miljøvurdering, Institut for Planlægning, Aalborg Universitet
Udgivelsestidspunkt	November 2020
ISBN	978-87-93541-21-4
Opdragsgiver	Undersøgelsen og nærværende rapport er udført som led af projektet Miljø ⁺⁺ .

INTRODUKTION

Formålet med denne publikation er at skabe et grundlag for at forbedre sagsbehandlingsprocessen i forbindelse med miljøgodkendelser og have et fokus på, hvorvidt og hvordan sagsbehandlingen kan understøtte bæredygtighed og grøn forretningsudvikling. Undersøgelsen er foretaget i regi af Miljø++.

Udgangspunktet har været, at sagsbehandlingsprocessen ikke er et spørgsmål om at de skal skynde sig lidt mere inde på kommunen eller at virksomheder skal lave bedre ansøgninger”, men at hastigheden og kvaliteten af sagsbehandlingsprocessen afhænger af *samarbejdet* mellem ansøger og myndighed. Som del af Miljø++ viste en tidligere undersøgelse fra 2018, lavet af Aalborg Kommune og AAU, også behov for en bedre dialog og et bedre samarbejde fremadrettet.

Grøn omstilling er et fælles ansvar, og miljøgodkendelser og andre tilladelser skal og bør også spille en rolle. Miljøgodkendelser har rod i Miljøbeskyttelsesloven, hvor formålet er at værne om natur og miljø, så samfundsudviklingen kan ske på et bæredygtigt grundlag. Det indebærer at forebygge og bekæmpe forurening, begrænse forbruget af ressourcer, fremme renere teknologi og fremme genanvendelse. Derfor er miljøgodkendelser et vigtigt værktøj i den grønne omstilling. Publikationen har til hensigt at bidrage med viden om, hvordan grøn omstilling adresseres og faciliteres i miljøsagsbehandlingen af tilsyns- og godkendelsespligtige virksomheder.

Målgruppen er sagsbehandlere, virksomheder og aktører involveret eller interesseret i erhvervsudvikling, erhvervsvenlighed og bæredygtig udvikling. Målgruppen indbefatter både interessenter i Aalborg Øst, men også andre geografier forventes at kunne finde inspiration i publikationen. Publikationen er skrevet som en kort og letlæselig samling af anbefalinger, og den er forsøgt skrevet på en måde, så anbefalingerne kan være et udgangspunkt for dialogen mellem sagsbehandler og virksomhed. Med andre ord er målet, at publikationen kan hjælpe involverede parter i at nå en god proces.

Grundlaget for publikationen er beskrevet til sidst i publikationen. Kort fortalt er grundlaget erfaringer fra erhvervsudviklingen i Aalborg Øst, hvor der både er meget forskellige virksomheder og store grønne ambitioner. Erfaringerne har taget udgangspunkt i konkrete godkendelsesforløb for at sikre dybdegående forståelse for udfordringer og muligheder.

Tak til deltagerne i undersøgelsen. Fra myndighedssiden har fire sagsbehandlere været involveret, mens fem virksomheder har deltaget i undersøgelsen: Logistics Center North, Siemens Gamesa Renewable Energy, RGS Nordic, Geminor, og Kærsholm Diamantboring.

OVERSIGT OVER ANBEFALINGERNE

Gør miljøgodkendelsen til et aktiv for virksomheden	04.
Brug miljøgodkendelsen aktivt i den grønne omstilling	06.
Miljøgodkendelsesprocessen bør ikke stå alene	08.
Tag initiativ til tidlig – og løbende - dialog	11.
Fokuser på 'indflyvningen'	12.
Gør hinanden stærke	14.
Planlægning og tredjepart skal tænkes ind	16.
Fire tilgange blandt virksomheder og indsatser for grøn omstilling	18.

GØR MILJØGODKENDELSEN TIL ET AKTIV FOR VIRKSOMHEDEN

Erfaringerne fra Aalborg Øst viser, at virksomhederne ser meget forskelligt på miljøgodkendelserne. De to ekstremer er vist i figuren:

Miljøgodkendelsen set som et 'onde'

- Som bureaukrati, der tager unødigt tid
- Som en spændetrøje for udvikling
- Som 'kommunens dokument'

Miljøgodkendelsen set som et 'aktiv'

- Som en hjælp til at undgå dårlig omtale
- Som en del af at have styr på sin forretning
- Som et aktiv i forhold til salg og investorer
- Som en del af at "forsikre sig" mod fx forureningssager

Anbefalingen er at skabe fordele ved at se miljøgodkendelsen som et aktiv, der understøtter virksomhedens værdi og troværdighed. Det giver mere konstruktive sagsbehandlingsforløb og efterfølgende tilsyn, og arbejdsmængden er ikke nødvendigvis større. Med andre ord er det et godt tilbud.

EKSEMPEL

En virksomhed i Aalborg Øst står overfor et salg. Køber kræver due diligence gennemgang, der viser uvished om en nedgravet olietank. Kommunen har intet på tanken, og det sætter virksomheden i en meget uheldig situation – både i forhold til salgspris og især i forhold til troværdighed. Eksemplet viser, at der er behov for, at virksomhed og kommune samarbejder om at sikre, at der er styr på virksomhedens miljøforhold. Miljøgodkendelsen er et vigtigt element i det samarbejde.

"Vores sagsbehandler har været rigtig god til at stille spørgsmål, der hjalp os med at sikre de rette rammer for vores virksomheds udvikling."

**Katrine, Kærsholm
Diamantboring**

BRUG MILJØGODKENDELSEN AKTIVT I DEN GRØNNE OMSTILLING

Miljøgodkendelsens rolle i forhold til at fremme den grønne omstilling kan overses. Det skyldes måske, at miljøgodkendelsen i høj grad er 'låst' af lovkrav. Men miljøgodkendelsen spiller vigtige roller, og **anbefalingen er derfor aktivt at bruge denne i den grønne omstilling:**

- Miljøgodkendelsen kan være med til at sikre troværdighed, så den grønne omstilling ikke bare er hurtige og til tider tvivlsomme erhvervseventyr, men erhvervsudvikling der sker på en ordentlig måde med lige regler for alle.

"Jeg tænker det er en god idé at udvikle sagsbehandlingen på tværs af virksomheder for at understøtte symbioser"

Jannie Kristensen,
Siemens Gamesa

- For virksomheden kan sagsbehandlingen være med til at overveje et længere perspektiv, fordi godkendelser gælder i en årrække. Sagsbehandlingen kan derfor være med til at sparre om fremtidige behov og fremtidige lovkrav.

- Samarbejdet om sagsbehandlingen kan også vise muligheder for, at godkendelser gøres så fleksible som muligt i forhold til muligheder for grøn erhvervsudvikling. Det

kan fx ske ved at beskrive affaldstyper uden EAK-koder og ved at lægge affaldstyper i bilag, der lettere kan opdateres.

EKSEMPEL

En virksomhed i Aalborg Øst søger om midlertidig telthal med opvarmning fra gaskanoner. Sagsbehandler har erfaring om, at midlertidige løsninger ofte bliver mere permanente, og beder virksomheden om at komme med bud på, hvordan de i løsningen kan leve op til energikrav til bygninger. Det viser sig hurtigt at være en bedre løsning for virksomheden.

"Virksomhederne er ikke tjent med noget, der bliver et ulovligt forhold. Derfor er det vigtigt, at vi gennem miljøgodkendelsen hjælper virksomheden til at sikre, at der er styr på forholdene."

Annegrete Dalsgaard Holland,
Aalborg Kommune

MILJØGODKENDELSESPROCESSEN BØR IKKE STÅ ALENE

Selvom miljøgodkendelsen kan være et aktiv for virksomhedernes grønne omstilling, så viser undersøgelsen at godkendelsen ikke kan stå alene. Der er brug for en tidligere og supplerende proces, som mere aktivt understøtter virksomheden mod mere bæredygtig produktion. Det drejer sig særligt om virksomhedens brug af ressourcer og deres cirkulære håndtering af affald. Spørgsmålene som rejses i en miljøgodkendelsesproces er altså andre end de spørgsmål virksomheden rejser, når målet er cirkularitet og industriel symbiose.

Eksempler på emner i
miljøgodkendelsesprocessen:

*Hvor meget affald må virksomheden
have stående.*

*Hvordan sorteres iht.
affaldsbekendtgørelsen.*

Hvordan opbevares affaldet.

Eksempler på supplerende emner
som efterspørges:

*Hvilke materialer kan virksomheden
alternativt anvende i sin produktion.*

Hvordan udnyttes restprodukter bedre.

*Hvilke symbioser kan virksomheden
indgå i.*

Flere virksomheder har haft nytte gennem deltagelse i Netværk for Bæredygtig Erhvervsudvikling (NBE), og derigennem fået inspiration til grøn omstilling.

Virksomheder oplever, at den konkrete faglige sparring om f.eks. materialer, og 'følgen ressourceudvekslinger til dørs' i symbioser ofte ligger udenfor NBE's service. Fra sagsbehandlings side påpeges vigtighed af koordinering mellem miljøsagsbehandling og NBE's arbejde med konkrete virksomheder.

Anbefalingen er at anvende

miljøgodkendelsen så vidt mulig til grøn omstilling samtidig med en supplerende og koordineret miljøfaglig sparring, som er tæt på virksomheden.

"Det er vigtigt at sikre at NBE's forslag, som senere vil kunne blive godkendelsespligtige, overvejes."

Annegrete Dalsgaard Holland,
Aalborg Kommune

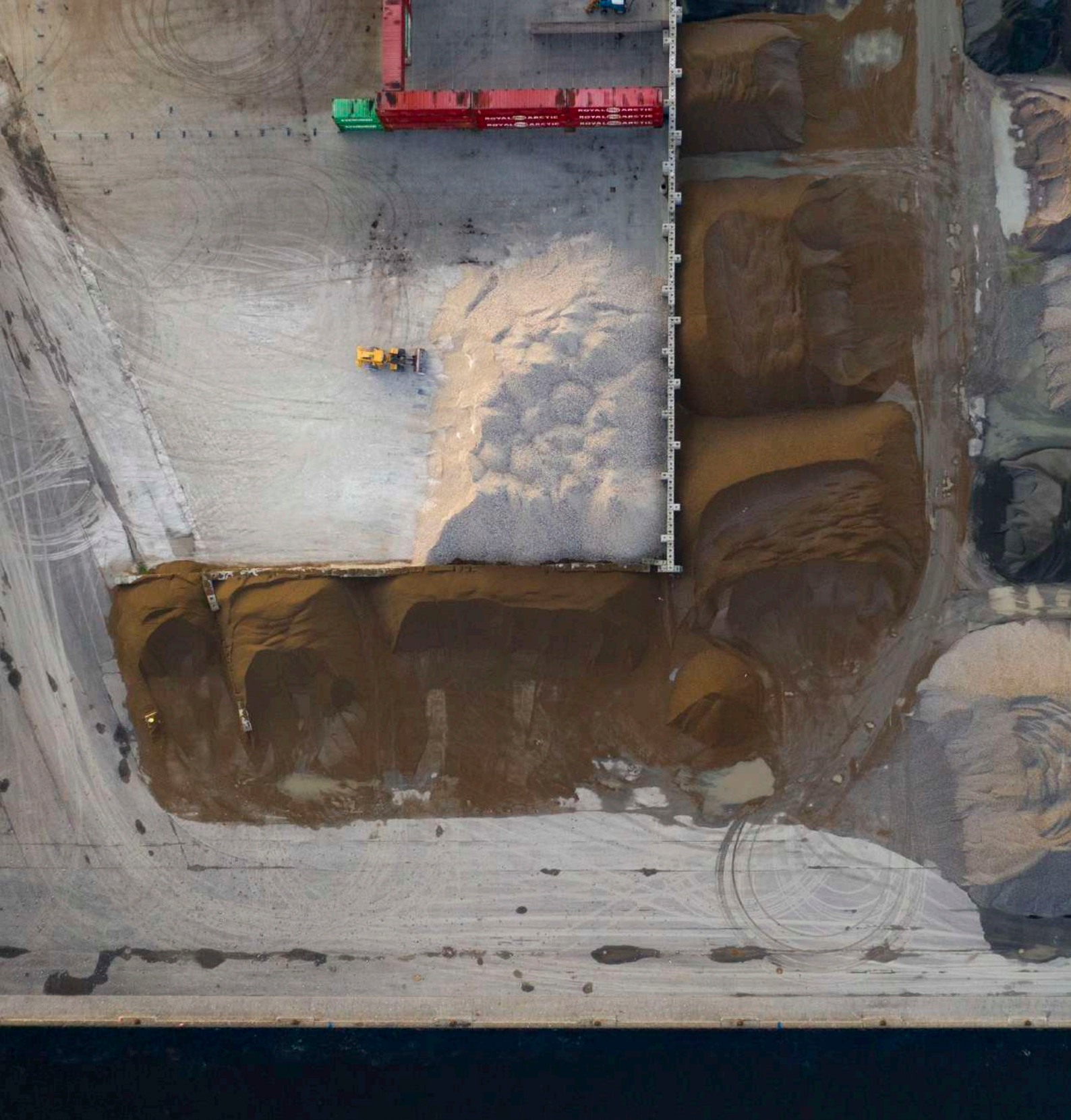
EKSEMPEL

En virksomhed i Aalborg Øst har mange typer plastfraktioner, og da virksomheden ved at disse alligevel forbrændes har de valgt ikke sortere dem fra. Kommunen beder dog om en redegørelse for en supplerende sortering, uden at kunne være behjælpelig med hvordan, det bedst gøres. Virksomheden efterspørger en sparring, som ligger udover miljøsagsbehandling: f.eks. omkring valg af materialer og udveksling af restprodukter med andre virksomheder.

"Vi tilstræber at affaldsminimere, og affaldshåndtere bedst muligt, og arbejder til stadighed på at finde mere bæredygtige muligheder for afsætning af vores affald. Sparring og videndeling er i denne sammenhæng vigtigt."

Jannie Kristensen,
Siemens Gamesa

"Der er meget vundet for virksomheden. Hvis virksomhederne ikke kontakter os inden ansøgningen, risikerer vi, at de søger forkert eller ikke har tænkt de rette ting ind i ansøgningen. Det kan gøre processen både længere og slutresultatet ringere."

Sofie Slettebo,
Aalborg Kommune

TAG INITIATIV TIL TIDLIG – OG LØBENDE – DIALOG

En tidlig informering fra virksomhedens side er fundet at give mening i alle tilfælde. Den tidlige informering og dermed dialog mellem virksomhed og myndighed er afgørende på en række måder:

- Det gør, at sagsbehandler har mulighed for at hjælpe virksomheden med at søge om de rette ting (og dermed spare tid og øge værdien af godkendelsen).
- Arbejdet med miljøgodkendelsen kan bedre passes ind i sagsbehandlerens tids- og opgaveplan.
- Det kan være med til at sikre, at virksomheden vælger og eventuelt indkøber de rigtige løsninger – og at virksomheden dermed også kan spare ressourcer.
- Kommunen har større kendskab til hvad der foregår hos virksomheden, og er dermed med til at skabe en højere grad af tillid.

Dog viser erfaringerne, at det højst er halvdelen af virksomhederne, som tager tidlig kontakt. Det sker på trods af, at kommuner har pligt til at vejlede virksomhederne i, hvordan de ansøger. **Derfor er anbefalingen, at virksomhederne sørger for løbende at informere og gøre brug af den tidlige dialog.** Samtidig ses god erfaring med, at sagsbehandler selv opsøger virksomhed, når vedkommende har set eller hørt om eventuelle nye tiltag på virksomheden.

EKSEMPEL

En virksomhed kontakter løbende sagsbehandler, når der er planer og udsigt til ændringer hos virksomheden. Kontakten foregår mere uformelt – og til tider fortroligt. Denne høje grad af transparens udvikler tilliden, hvilket er fordel for alle parter og miljøet.

FOKUSER PÅ 'INDFLYVNINGEN'

For at få den bedst mulighed sagsbehandling er det vigtigt at gøre forberedelserne godt i 'indflyvningen' til sagsbehandlingen. Det indebærer opgaver for både kommune, virksomheder, og andre involverede aktører:

- For virksomheden indebærer forberedelsen, at virksomheden er grundig i at gøre sig klart, hvad der skal søges om. Det indebærer at tage stilling til fremtidige behov.
- Hvis virksomheden ikke føler sig kompetent i regler og miljøkrav, er det et rigtig godt råd at samarbejde med en god konsulent. Sagsbehandlernes erfaring er, at ca. 10% af virksomhederne ikke selv er tilstrækkeligt kompetente til at ansøge om godkendelser, og det gælder især mindre virksomheder.
- For kommunen er det vigtigt, at sætte den rette sagsbehandler på opgaven. Det vil sige en person, der har erfaring med den type af virksomhed og allerhelst en person, der har været inde over tidligere ansøgninger fra virksomheden.

EKSEMPEL

Markedsudviklinger, den grønne omstilling og gode idéer kan hurtigt ændre virksomheders planer for fremtiden. Men ændrede planer betyder ofte forlængede sagsbehandlingsprocesser, fordi det så er noget andet eller noget mere, virksomheder søger om godkendelse til. Og når tidsplanen skrider, giver det ofte utilfredshed. Derfor er det vigtigt for begge parter at være tydelig om ændringerne.

"Sagsbehandlingen kan gå utroligt hurtigt. Det kræver at alle er kompetente og at ansøgningen er godt forberedt. Vi fik en miljøgodkendelse på en ny placering på under 3 måneder"

Thomas Østergaard Jørgensen,
Logistic Center North

- For alle er det vigtigt, at infrastrukturen er på plads. For eksempel er det vigtigt, at der er aftalt løsninger for vejadgang, spildevand, mv. inden der ansøges.
- Der sker ofte ændringer i virksomhedernes planer og projektbeskrivelser, og hvis der ikke er tydelig dialog om, hvad det vil betyde for sagsbehandlingsindhold og tidsplan, kan det give u hensigtsmæssige processer.

Derfor at anbefalingen, at alle aktører har fokus på at sikre bedst mulig 'indflyvning' til ansøgningen. Aalborg Kommune inviterer alle virksomheder til en "forhåndsdialog", hvor formålet er at afklare rammerne for den enkelte virksomheds projekt. Kommunen hjælper her med at finde ud af, hvilke tilladelser, der er nødvendige, og giver et bud på, hvor lang tid det vil tage at opnå dem.

GØR HINANDEN STÆRKE

Jo bedre virksomhed og sagsbehandler forstår hinanden, des bedre går processen. Virksomhederne understreger, at det er en stor hjælp, at sagsbehandleren forstår virksomheden og dens produkter. Og sagsbehandleren understreger, at det er en stor hjælp, hvis virksomheden (eller dens konsulent) har indsigt i reglerne. Derfor er **anbefalingen at hjælpe hinanden til at forstå hinanden.**

Det kan gøres på en flere måder:

- Virksomheden kan invitere sagsbehandleren ud på virksomheden og vise produktion og produkter. Det vil give sagsbehandleren en bedre fysisk forståelse for virksomheden.
- Sagsbehandleren kan – når virksomheden henvender sig tidligt – hjælpe virksomheden til at forstå kravene og gøre godkendelsen til et aktiv (se anbefaling 1).

“Det er en stor fordel, når sagsbehandleren har kendskab til det produkt, vi handler med”

Kasper Thomsen,
Geminor

Virksomhederne peger også på, at de oplever en stærk sagsbehandler som en fordel, når sagsbehandleren laver interne stjernehøringer og skal “forhandle” interesser i forbindelse med sagsbehandlingen af virksomheden. Derfor har virksomheden en direkte interesse i at gøre sagsbehandleren stærk.

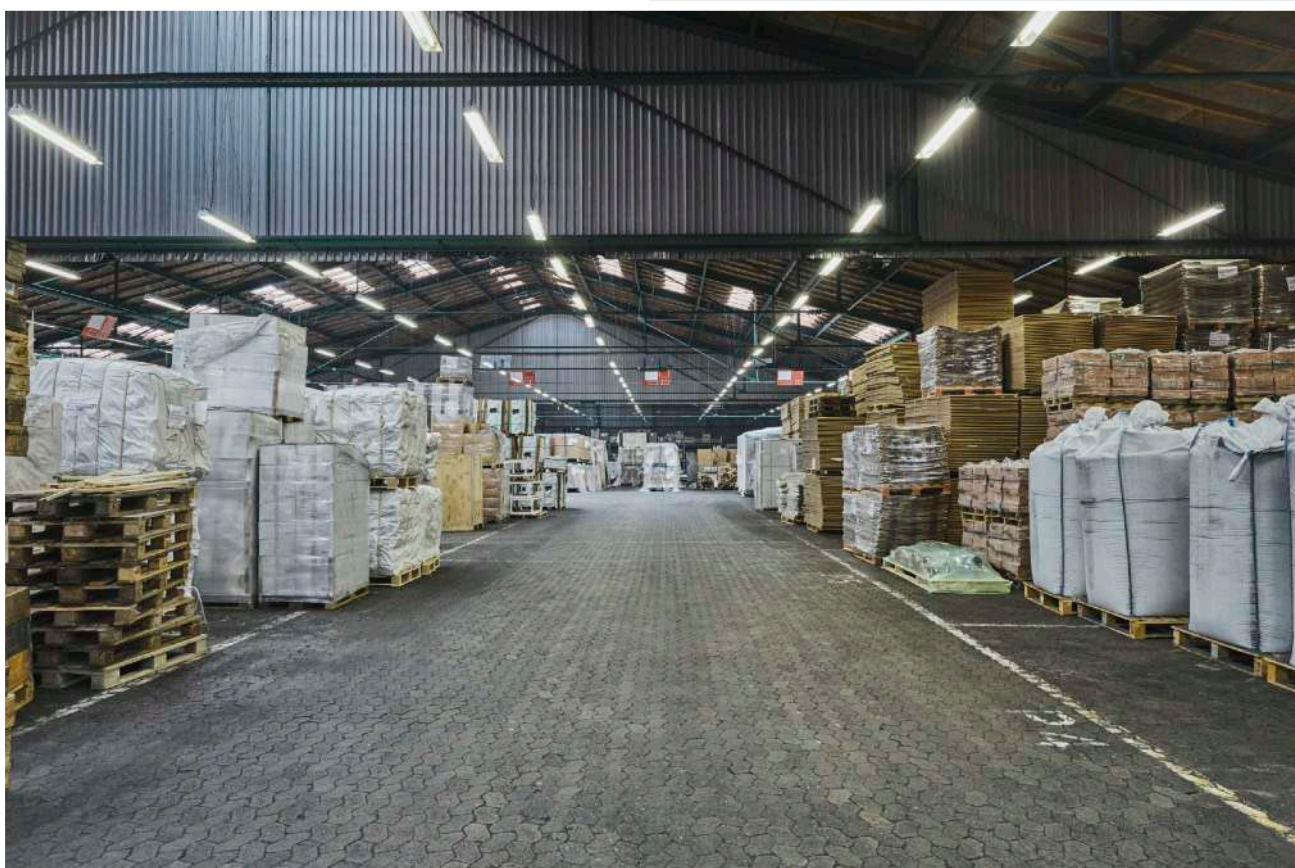
I Aalborg Kommune prioriteres kendskabet til virksomhederne højt ved, at det i videst muligt omfang er samme sagsbehandler for den konkrete virksomhed og at der sker en god overlevering, når sagsbehandlere stopper i kommunen.

EKSEMPEL

Markedsudviklinger, den grønne omstilling og gode idéer kan hurtigt ændre virksomheders planer for fremtiden. Men ændrede planer betyder ofte forlængede sagsbehandlingsprocesser, fordi det så er noget andet eller noget mere, virksomheder søger om godkendelse til. Og når tidsplanen skrider, giver det ofte utilfredshed. Derfor er det vigtigt for begge parter at være tydelig om ændringerne.

*"En sagsbehandler kan ikke vide alt.
Vi vil gerne have direkte kontakt til
sagsbehandlerens kollegaer, så vi får
adgang til deres idéer."*

Katrine, Kærsholm Diamantboring
Aalborg Kommune

*"Kommunen har været
erhvervsfremmende ved at lave et
hurtigt forløb, men virksomheden har
også hjulpet os med at være det.
Virksomheden har inviteret til møde
for at danne rammer om god proces
og sikre at de leverer det ønskede"*

Morten Bidstrup Ramshev,
Aalborg Kommune

PLANLÆGNING OG TREDJEPART SKAL TÆNKES IND

Miljøgodkendelsen har primært fokus på virksomheden og dens produktion. Men erfaringerne fra Aalborg Øst viser, at det også er vigtigt at tænke både kommunale og havnens fremtidsplaner ind, når forløbet indebærer placering af virksomheder.

I Aalborg Øst er der et stort potentiale for at øge samarbejdet mellem kommune, ansøger og Port of Aalborg (PoA):

- Virksomhederne har forskellige erfaringer med PoA: Nogle er godt tilfredse, mens andre ønsker mere hjælp i forhold til at søge godkendelser.
- Virksomhederne vil gerne understøttes mere på ressourcesamarbejder – både i forhold til placering og matchmaking til andre virksomheder. Og begge dele har betydning for ansøgninger om miljøgodkendelser.
- Kommunen ser gerne et mere strategiske samarbejde med PoA for, hvordan der sikres god koordinering i placeringen af virksomhederne, så virksomhederne får bedst mulige forhold. Det ønsker enkelte virksomheder også, fx i forhold til trafikplanlægning og brandrisiko i området.
- Sagsbehandlere ønsker at forløbet om infrastruktur (vej, kloak) skal forbedres. De oplever det som fragmenterede dialoger nu og foreslår et proaktiv møde, så infrastruktur ikke er et problem for den enkelte virksomhed.

"Havnen kan med fordel spille en tydeligere rolle"

Jens,
RGS Nordic

"Miljø++ er spændende, men der er brug for, at en aktør som havnen er langt mere proaktiv i kontakten til virksomheder for at sætte virksomheder sammen i ressourcesamarbejder"

Thomas Østergaard Jørgensen,
Logistic Center North

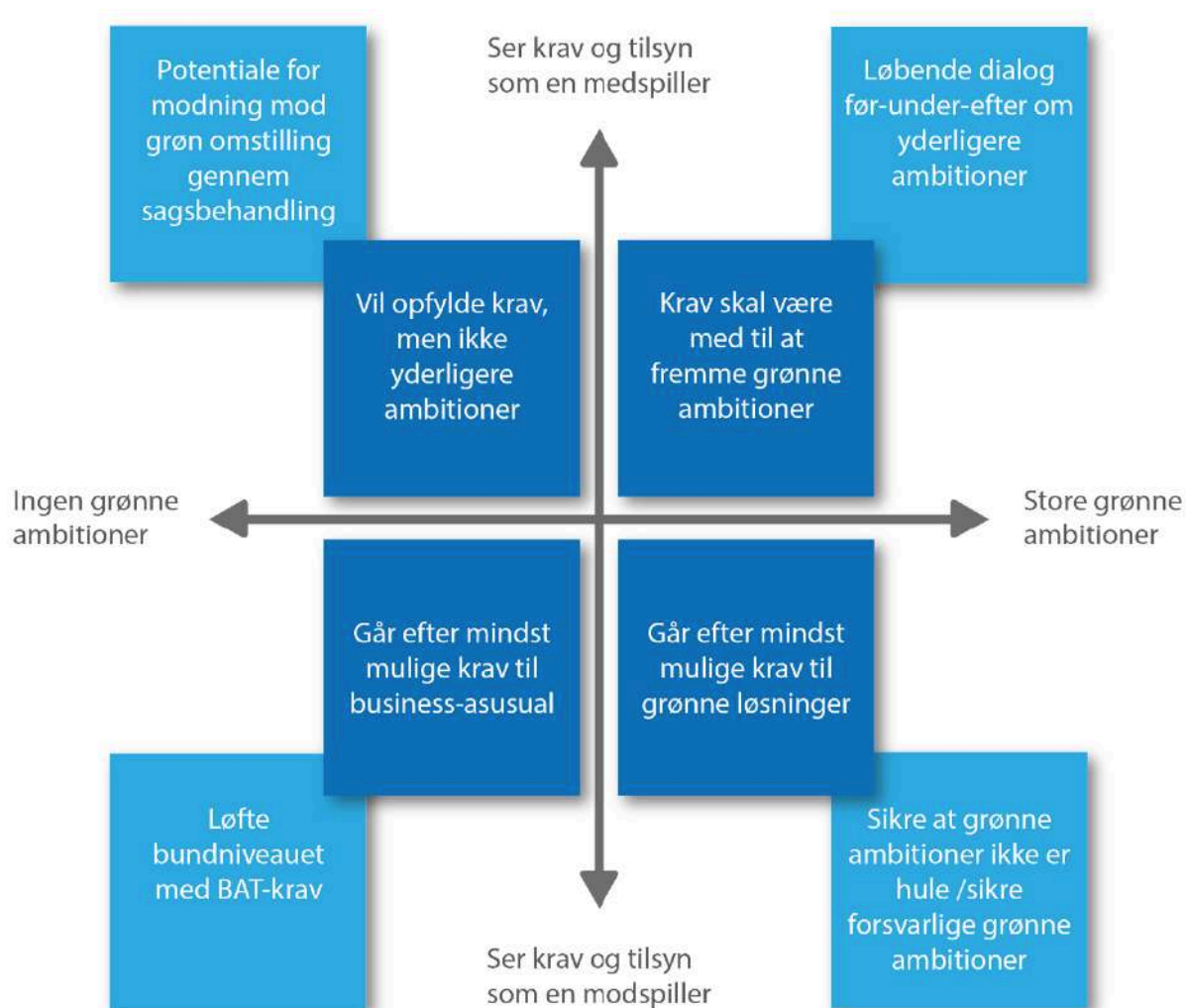
EKSEMPEL

Virksomheden Logistic Center North ansøgte og fik godkendelse på et areal på havnen, men fandt efterfølgende ud af, at havnens fremtidsplaner gjorde et andet areal mere attraktivt – og det ville virksomheden selvfølgelig gerne have kendt til før ansøgningen.

FIRE TILGANGE BLANDT VIRKSOMHEDER OG INDSATSER FOR GRØN OMSTILLING

Erfaringerne fra Aalborg Øst viser, at virksomhederne har forskellige tilgange til miljøgodkendelser. Den følgende figur viser fire overordnede kategorier af tilgange (mørkeblå bokse) ud fra grønne ambitioner og syn på miljøgodkendelsen. Det kan være givende for samarbejdet, at virksomheden og sagsbehandleren italesætter tilgangen, så sagsbehandleren bedre kan målrette processen og muligheder for grøn omstilling til virksomheden.

For hver af de fire overordnede tilgange er der anbefalet en indsats for sagsbehandlingen i forhold til at understøtte den grønne omstilling. Dermed kan den grønne omstilling understøttes uanset virksomheders ambitioner.

KORT BESKRIVELSE AF UNDERSØGELSEN OG DELTAGERNE

Metode

Undersøgelsen er gennemført som interviews, der er understøttet af litteraturstudier af de konkrete godkendelser samt interne noter fra forløbene. Interviewene har haft udgangspunkt i den konkrete sag for at komme i dybden med muligheder og udfordringer, og for hver sag har den pågældende virksomhed samt sagsbehandler været interviewet. Det har i alt indebåret interview med ni forskellige personer. Af de ni personer var flere af både sagsbehandlere og virksomheder meget erfarne i godkendelsesprocesser, og de kunne derfor supplere det konkrete forløb med et mere generelt blik på kvaliteter og forbedringsmuligheder.

Interviewene er foregået i perioden juni-september 2020, og de er foretaget af Ivar Lyhne, Lucia Mortensen og Lone Kørnøv, der alle er ansat som forskere på Aalborg Universitet. Først blev alle virksomheder interviewet, dernæst sagsbehandlerne.

Interviewene tog udgangspunkt i en interviewguide, der sikrede fokus på den konkrete miljøgodkendelsesproces med fem perspektiver på processen:

- Regelefterlevelse – at udviklingen følger gældende lovgivning, vejledninger, mv
- Erhvervsfremme – at udviklingen matcher et erhvervspotentiale
- Bæredygtighed – at udviklingen understøtter målsætninger for grøn omstilling
- Tidsplanlægning – at udviklingen har momentum og sker rettidigt under hensynstagen til både problematikker og potentialer
- Koordinering af interesser – at udviklingen er afstemt og bredt forankret

De fem perspektiver på den konkrete case var desuden grundlag for at sammenligne den specifikke case med bredere erfaringer.

Interviewene blev støttet af overblik over hændelser og det tidsmæssige forløb i de fem cases. Overblikkene blev udarbejdet af Morten Bidstrup Ramsheiw, der med ansættelse hos både kommunen og universitetet i perioden havde mulighed for at tilgå interne dokumenter i kommunen.

Tilsammen har interviews og de dokument-baserede overblik været grundlag for at udvikle anbefalingerne i denne publikation.

Valg af de fem miljøgodkendelsesforløb

Kriterier for valg af miljøgodkendelsesforløb var A) Forløbet er en nylig afsluttet sag om en virksomhed i Aalborg Øst, B) Der er en tydelig relation til den ønskede grønne omstilling, og C) såvel virksomhed som sagsbehandler ønsker at deltage. Der er samtidigt opnået stor variation i virksomhedstyperne:

- Fra den rutinerede virksomhed, der hjælpes meget på vej til den meget professionelle virksomhed, der giver mulighed for et "optimalt" forløb.

- Fra opstarten i en ny relation mellem virksomhed og myndighed til det meget veletablerede samarbejde med fuld tillid mellem kontaktpersoner fra virksomhed og myndighed
- Fra den meget "lille" godkendelse om mindre ændringer i virksomhedens produktion til den "større" godkendelse om etablering af ny virksomhed

Valgene af de fem cases foretaget af Aalborg Kommune. De fem virksomheder og deres godkendelsesforløb er:

- Logistics Center North, Miljøgodkendelsen meddelt august 2019
- RGS Nordic, Miljøgodkendelse til RGS Nordic A/S, Savannevej 2, oktober 2019.
- Siemens-Gamesa, Tillæg til miljøgodkendelse - ny vingeteststand, april 2019
- Kærsholm Diamantboring, "Tillæg til miljøgodkendelse for Kærsholm Diamantboring ApS", januar 2020
- Geminor, Tillæg til miljøgodkendelse, august 2019.

Aalborg Øst som case

Udviklingen i Aalborg Øst (postnummer 9220) er en god case til at studere samspillet mellem aktører i grøn omstilling, idet der er en defineret målsætning om en bredt forankret, grøn erhvervsudvikling. Samarbejde mellem virksomheder, myndigheder og andre aktører er en vigtig forudsætning for at realisere ambitioner om grøn omstilling, og undersøgelsen har været en del af Miljø++ projektet, der er et partnerskab mellem Port of Aalborg, Aalborg Kommune, Aalborg Forsyning Energi og Vand, RenoNord og Aalborg Universitet.

Afrapportering af projektet "Kommunale rammevilkår som facilitator for vækst i bæredygtige erhvervsområder. Om behovet for proaktiv samskabelse mellem myndighed og virksomheder" kan findes her: <https://vbn.aau.dk/da/publications/kommunale-rammevilk%C3%A5r-som-facilitator-for-v%C3%A6kst-i-b%C3%A6redygtige-erh>

Se mere om Miljø++ her: <http://www.miljoplusplus.com/>

